

MEMORANDUM

27-06-2024

Nasza referencja:

Sprawa: 2024104669

Havplansekretariatet

Espoo-bilag dla samowystarczalnej redystrybucji

Zgodnie z konwencją z Espoo, Dania jest zobowiązana do powiadamiania potencjalnie dotkniętych krajów o planowanych projektach, które mogą mieć znaczący wpływ na środowisko w wymiarze transgranicznym. Celem spotkania w Espoo dotyczącego zmian w duńskim Morskim Planie Przestrzennym było umożliwienie krajom sąsiadującym z Danią przedstawienia uwag i komentarzy na temat środowiskowych konsekwencji zmian przed ich wdrożeniem.

DUŃSKI URZĄD MORSKI

Caspar Brands Plads 9

DK-4220 Korsør

Tel. +45 72 19 60 00

Nr CVR 29 83 16 10

Nr EAN 5798000023000

sfs@dma.dk

www.sofartsstyrelsen.dk

Zgodnie z konwencją z Espoo przygotowano oddzielną ocenę środowiskową dotyczącą potencjalnych skutków transgranicznych *Ocena transgranicznych skutków środowiskowych zmian w duńskim planie zagospodarowania przestrzennego obszarów morskich*. Raport, który jest dostępny na stronie havplan.dk, został przygotowany przez COWI i wysłany do konsultacji od 27 listopada 2023 r. do 5 lutego 2024 r.

MINISTERSTWO

PRZEMYSŁU, BIZNESU I

SPRAW FINANSOWYCH

Łącznie siedem sąsiednich hrabstw przesłało odpowiedzi w okresie konsultacji. Otrzymano łącznie 53 odpowiedzi na konsultacje. Rozkładają się one następująco: 1 odpowiedź z Holandii, 10 odpowiedzi z Niemiec, 5 odpowiedzi z Polski, 1 odpowiedź z Łotwy, 9 odpowiedzi z Finlandii, 2 odpowiedzi z Norwegii i 25 odpowiedzi ze Szwecji.

Ogólne główne tematy odpowiedzi z Espoo dotyczą: 1) presji na szlaki żeglugowe w świetle rozwoju morskiej energetyki wiatrowej, 2) potencjalnych transgranicznych skutków środowiskowych, 3) braku opisu skumulowanej presji, szczególnie w świetle chęci Danii do rozwoju morskiej energetyki wiatrowej, 4) możliwego wpływu Lynetteholm na zasolenie Morza Bałtyckiego, a także 5) wychwytywania i składowania dwutlenku węgla. Ponadto zadano bardziej szczegółowe pytania dotyczące raportu środowiskowego na temat skutków transgranicznych. Kwestie te nie będą poruszane w niniejszym memorandum.

1. Presja wywierana na szlaki żeglugowe w świetle rozwoju morskiej energetyki wiatrowej

Norwegia, Niemcy, Szwecja, Holandia i Finlandia wyrażają zastrzeżenia dotyczące rozwoju morskiej energetyki wiatrowej i jej wpływu na żeglugę na duńskich wodach. Niemcy i Holandia chcą zmian w istniejących szlakach żeglugowych przez granice państwowe, co może mieć wpływ na ruch żeglugowy w rejonie Danii. Wynika to przede wszystkim z chęci rozwoju morskiej energetyki wiatrowej w poszczególnych krajach. Finlandia zauważa również, że należy skupić się na fakcie, że morskie

farmy wiatrowe mogą wpływać na systemy ruchu żeglugowego, radary morskie i łącza radiowe, a także na bezpieczeństwo morskie.

Odpowiedź

Havplansekretariatet śledzi rozwój sytuacji w zakresie wniosków o zmianę szlaków żeglugowych przez granice państwowe i proponuje ewentualne przyszłe zmiany, gdy zostanie to uznane za konieczne.

2. Potencjalny transgraniczny wpływ na środowisko

Holandia, Polska, Niemcy, Szwecja i Finlandia zgłaszają obawy dotyczące transgranicznego wpływu na ptaki, nietoperze, ssaki morskie, ryby i ochronę przyrody. W szczególności dotyczy to uwag na temat braku oceny skutków w raporcie Espoo.

Odpowiedź

W związku z konkretnymi planami i projektami dotyczącymi zrównoważonej energii przeprowadzone zostaną niezbędne oceny środowiskowe, w tym ocena siedlisk. W związku z tym odbędą się szczegółowe rozważania dotyczące względów ochrony itp., w tym możliwości ustanowienia wszelkich niezbędnych środków łagodzących itp. W związku z tym kraje sąsiadujące będą zaangażowane zgodnie z zasadami konwencji z Espoo, a w związku z tym zachęca się do zgłaszania uwag.

W związku z odpowiedzią na konsultacje, poszczególne kraje przesłały bardziej szczegółową ocenę wpływu na szlaki migracyjne nietoperzy, ryb i ssaków morskich.

3. Brak opisu skumulowanej presji, w szczególności w świetle chęci Danii do rozwoju morskiej energetyki wiatrowej.

Norwegia, Szwecja, Polska, Holandia, Finlandia i Niemcy podnoszą kwestie dotyczące zawartego w raporcie Espoo opisu skumulowanej presji wynikającej z ekspansji zrównoważonej energii. Szwecja, Polska i Niemcy wyrażają obawy odnośnie tego, co takie rozszerzenie oznaczałoby dla sektora rybołówstwa.

Odpowiedź

Potencjalne transgraniczne skutki skumulowane zależałyby od konkretnego wykorzystania obszarów, równoległe z ich realizacją wraz z odpowiednimi działaniami w sąsiednich krajach.

W Danii podjęto szereg inicjatyw mających na celu odkrycie skumulowanego wpływu na środowisko, który może być związany ze zbliżającą się ekspansją morskiej energetyki wiatrowej. Między innymi zainicjowano projekt, który w latach 2022-2025 ma na celu ustanowienie lepszych danych bazowych, które mogą wspierać długoterminowe planowanie i decyzje dotyczące ekspansji morskiej energetyki wiatrowej na dużą skalę. Projekt ten musi przyczynić się do zaspokojenia ogromnego zapotrzebowania na rozwój morskiej energetyki wiatrowej w nadchodzących latach, a także próbować odkryć skumulowany wpływ na

środowisko, który może być z nim związany. Wyniki trwającego przeglądu morskiej energetyki wiatrowej będą dostępne pod koniec 2025 roku. W tym przeglądzie uwzględnione zostaną również informacje na temat istniejącej działalności połowowej. Prace mają zakończyć się w 2025 roku

4. Potencjalny wpływ Lynetteholm na przepływ i zasolenie Morza Bałtyckiego

Łotwa, Szwecja i Niemcy wyraziły chęć zweryfikowania zmian zasolenia Morza Bałtyckiego na podstawie projektu rekultywacji gruntów Lynetteholm.

Odpowiedź

Ocena oddziaływania na środowisko dla Lynetteholm (*Lynetteholm - Supplerende Miljøkonsekvensrapport* z marca 2023 r. COWI) zawiera obliczenia dotyczące wpływu projektu na przepływ wody w Oresund. Pokazują one marginalny wpływ blokady na poziomie od 0,23 do 0,25 procent. Ocena oddziaływania na środowisko pokazuje ponadto, że Lynetteholm nie będzie miał żadnego lub minimalny wpływ transgraniczny na kraje położone nad Morzem Bałtyckim. Strona trzecia (Deltares, NL) przeprowadziła bezstronny przegląd modelowania i założeń obliczeniowych. Deltares nie wykazała żadnych krytycznych błędów lub braków w obliczeniach.

5. Wychwytywanie i składowanie dwutlenku węgla

Niemcy i Szwecja zapytały o podstawę i kryteria stosowane przy wyborze obszarów do wychwytywania i składowania dwutlenku węgla oraz o konkretne wykorzystanie tych obszarów. W ramach tego zapytania Niemcy zapytały o możliwość wpływu ucieczki emisji na sektor rybołówstwa.

Odpowiedź

W latach 2022-2023 Duńska Agencja Energii przeprowadziła strategiczną ocenę oddziaływania na środowisko tych obszarów. W dochodzeniu tym stwierdzono, że nie ma istotnego ryzyka wpływu na środowisko. W związku z konkretnymi projektami przeprowadzona zostanie dalsza ocena środowiskowa ryzyka znaczącego wpływu na środowisko i przyrodę. Projekty wychwytywania i składowania dwutlenku węgla nie mogą otrzymać zezwoleń, chyba że można wykazać, że nie istnieje ryzyko znacznego wycieku oraz że wychwytywanie i składowanie może odbywać się w sposób bezpieczny i przyjazny dla środowiska.

Dalsze szczegóły

Następnie dwa kraje sąsiadujące zwróciły się z prośbą o dalsze szczegóły dotyczące transgranicznego oddziaływania na środowisko, są to Szwecja i Polska.

Szwecja domagała się dalszego wyjaśnienia niektórych wcześniejszych uwag dotyczących transgranicznych efektów skumulowanych.

Odpowiedź

Jeśli chodzi o potencjalne transgraniczne skutki skumulowane, będzie to zależęć od wykorzystania wyznaczonych w planie obszarów dla konkretnych projektów zgodnie z ich realizacją wraz z odpowiednimi działaniami w sąsiednich krajach.

Jeśli te projekty i działania okażą się mieć transgraniczny wpływ na środowisko, muszą odbyć się niezależne konsultacje Espoo dotyczące konkretnych projektów, w których Szwecja będzie miała możliwość wypowiedzenia się.

Szwecja uznała odpowiedź za satysfakcjonującą i uznała proces z Espoo za zakończony.

Polska wskazała w swojej odpowiedzi zbiorowej, że nie uważa przedłożonej odpowiedzi za satysfakcjonującą. Na tej podstawie Polska domagała się dalszych wyjaśnień dotyczących: 1) krótko- i długoterminowego wpływu ændringsbekendtgørelsen (rozporządzenia nowelizującego) na cały ekosystem, w tym na szereg polskich obszarów Natura 2000, oraz 2) analizy spodziewanych skumulowanych skutków dla polskich obszarów morskich, z naciskiem na ptaki, faunę i zachowanie korytarzy migracyjnych ptaków, ssaków, a także obszarów tarliskowych ryb, w tym propozycji środków łagodzących i oceny ich skuteczności.

Rozszerzając go, Polska wskazała, że była przede wszystkim zaniepokojona negatywnymi skutkami dla gatunków z załącznika IV w oparciu o kryteria wyznaczania w polskich obszarach w ramach programu Natura 2000 i nie uważa, że ocena skumulowanych skutków planu została odpowiednio określona, por. Przepisy dyrektywy OOS

Odpowiedź

Nie uważa się za możliwe dostarczenie analiz o wymaganym poziomie szczegółowości w świetle poziomu planu ogólnego morskiego planu przestrzennego.

Potencjalne transgraniczne skutki skumulowane zależałyby od wykorzystania wyznaczonych w planie obszarów dla konkretnych projektów zgodnie z ich realizacją wraz z odpowiednimi działaniami w sąsiednich krajach. Jeśli te projekty i działania okażą się mieć transgraniczny wpływ na środowisko, należy przeprowadzić niezależne konsultacje Espoo w odniesieniu do konkretnych projektów.

Uznaje się, że wykorzystanie stref rozwoju zrównoważonej energii, między innymi w pobliżu Bornholmu, ze względu na charakter działalności i odległość od obszarów objętych programem Natura 2000, nie wpływa na gatunki i siedliska w obszarach programu Natura 2000.

W odniesieniu do strategicznej oceny oddziaływania na środowisko morskiego planu przestrzennego, jest on zgodny z przepisami dyrektywy EIA, w tym z wymogiem oceny skumulowanych oddziaływań. Na tej podstawie przeprowadzono ocenę zgodnie z przepisami dyrektywy siedliskowej dotyczącymi zarówno ochrony siedlisk, jak i gatunków, z uwzględnieniem poziomu planu ogólnego, na którym opiera się morski plan przestrzenny.

Ocena skumulowanych skutków została przeprowadzona zgodnie z art. 5 dyrektywy OOS i zgodnie z art. 5 (2) i obejmuje „informacje, które mogą być racjonalnie wymagane, biorąc pod uwagę aktualną wiedzę i metody oceny, treść i poziom szczegółowości planu lub programu, jego etap w procesie decyzyjnym oraz zakres, w jakim niektóre kwestie są lepiej oceniane na różnych poziomach tego procesu, aby uniknąć powielania oceny”. Informacje te należy rozpatrywać w świetle ogólnego charakteru duńskiego morskiego planu przestrzennego.

W związku z dalszym planowaniem sektorowym, gdzie planowanie jest szczegółowe i konkretne, oceny prawdopodobieństwa znaczącego wpływu na środowisko, w tym skumulowanych skutków, będą również bardziej szczegółowe i konkretne.

W dniu 24 czerwca 2024 r. Polska potwierdziła, że uważa proces z Espoo za zakończony z jej strony.

W dniu 25 czerwca 2024 r. duński PoC poinformował o zakończeniu konsultacji.